

ඩී. ඇස්. හපුනන්ත්‍රි ලියයි

කැමරාව : පී. බී. මහින්දරත්න

“ මට විසි වසරකට පෙර මෙහි පැමිණ වි ගොවිතැන ඇරඹූ මට එදා ලැබුණේ අක්කරය කින් බුසල් 40-50ක අස්වැන්නක්. අළුත් ක්‍රම අනුව ගොවිතැන් කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අද එය මෙන් දෙගුණයක් හෙවත් බුසල් 100කට වැඩි අස්වැන්නක් ගැනීමට සමත්ව සිටිමි.”

අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවිතැන් කටයුතු දියුණුව දැනගනු පිණිස ගිය අපට මෙසේ පැවසුවේ 1952දී තම උපන් ගම වූ මහනුවර හාපිස්සන්තු වෙත් සමුගෙන අම්පාර මධ්‍යම කදවුර, සියඹලාවා වගා විජනපදය තුළින් ගොවිතැනට බට දැනට මැදියම් වියේ පසුවන ගොවි මහතෙකි. කලකට පෙර ඉතා සුළු මුදලක් පමණක් අතැතිව පැමිණි ඔහු අද සැහෙන ධනවතෙකි. දැන දෙපයේ වෙහෙසින් උපයා ගත් මුදලින් ගත් ට්‍රැක්ටර් යන්ත්‍ර 3ක් හා අළුත් මෝටර් රථයක්ද ඔහු සතුව ඇත. අම්පාර වැනි පෙදෙසක හරිහැටි ගොවිතැන් කළහොත් දියුණුවේ ඉහළම තැන කට නැගිය හැකි බවට මෙය කදිම නිදසුනකි.

නැගෙනහිර පළාතේ වියළි කලාපයට අයත් අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ විශාලත්වය වගී සැනපුම් 1,178ක් හෙවත් අක්. 7,53,920 කි. වාර්ෂික වර්ෂාපතනය අහල් .80 පමණ ද,

උෂ්ණත්වය පැරන්හයිඩ් අංශක 83.15ක් පමණවේ. වත්මන් ජනගහණය 2,57,000ක් පමණ වේ. ප්‍රධාන වගාවන් අතුරින් වී අක්. 1,26,000ක්ද, පොල් අක්. 7,750ක්ද වගා කෙරේ. වී වගා වපසරිය අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක අතුරින් 3 වන තැන අම්පාරට හිමිවේ.

මෙම පෙදෙසේ ප්‍රධාන වශයෙන් කෙරෙන වී ගොවිතැන අතිරේක ආහාර බෝග, පලතුරු, එළවලු, දුම්කොළ ආදී බෝග වලින් ශ්‍රී ලංකාව අහරින් ස්වයංපෝෂිත විමෙහිලා ලැබෙන රුකුලත් මෑත කාලීන ප්‍රගතියත් දැනගනු වස් දින කීපයක් තුළදී විවිධ පෙදෙස් වල ගොවිමහතූන් හමු වෙමින් ඔවුන්ගේ කෙත් වතු නැරඹූ අප ආපසු පැමිණියේ කරුණු රැසක් සිත්හි දරා ගෙනය.

වී ගොවිතැනේ ප්‍රගතියක්

වී නිෂ්පාදනය අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රධානතම ගොවිතැන වශයෙන් හැඳින්විය හැක. දිස්ත්‍රික්කයේ කුඹුරු වලින් 90%කටම ජලය සැපයෙනුයේ අක්කර අඩි 7,70,000ක ජල පරිමාවක් ගබඩා කළ හැකි සේනානායක සමුද්‍රයෙනි. අක්. 25,000ක් පමණ වැසි ජල

ඉහළ: දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවි මහතෙක් වෑන්ටරයක් ක්‍රියා කරවද්දී.
 මැද: සාර්ථක මුං ඇට වගාවක්.
 පහළ: කල් මුනේ බට වගාවකදී.

යෙන් වගා කෙරෙන අතර, අක්. 7,000ක් පමණ පල්ලන්ඔය, නාමල්ඔය එග්ගල්ආරු, අම්බලන්ඔය ආදී සුළු වාරිමාර්ග ක්‍රම යටතේ වගා කෙරේ.

මේ අතර අවශ්‍ය වූ විට පමණක් වාරි ජලය ලබා ගනිමින්, වැසි ජලයෙන් වගා කරන අක්කර 2,500 ක කුඹුරු යායකට ජලය සැපයෙන අක්කර පත්තුවේ සාගාමම් වාරි මාගී ව්‍යාපාරය විශේෂත්වයක් උසුලන්නකි. දිස්ත්‍රික්කයේ වි ගොවිතැන වඩා සාර්ථකව කෙරෙන පෙදෙස් අතර සේනානායක සමුද්‍රයේ වම් ඉවුරේ මධ්‍යම කඳවුරට මුල් තැනක් හිමිවන අතර, උහන, බක්කිඇල්ල හා පල්ලන්ඔය ද ඊළඟට දියුණු පෙදෙස් වශයෙන් හැඳින්විය හැක. දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ අනුව පැල සිටුවීම, රසායනික පෝර යෙදීම හා වල් මර්දනය ආදී නව ගොවිතැන් ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින් 1954 සිට ගොවිතැන් කරන ගොවි මහතන් මධ්‍යම කඳවුර කෘෂිකම් උපදේශක එච්. ඇම්. මුතුබණ්ඩා මහතා සමග ගිය අපට හමුවිය හැකි විය. මෙම පෙදෙසේ ගොවි මහතන් පැරණි සම්ප්‍රදායානුකූලව ආගමික සිරිත් විරිත් වලට ද මුල් තැනක් දෙමින් ගොවිතැන් කිරීම තවත් වැදගත් කරුණකි.

“පොහොර භාවිතය දුර්වල වීමත් වල් මර්දනය හා කෘමි හානිත් දිස්ත්‍රික්කයේ වි ගොවිතැන කෙරෙහි බලපා ඇති ප්‍රධානතම ප්‍රශ්න බැව්” දී.කෘ.ව්‍යා.නි.ඇස්. විරසිංහ මහතා පැවසීය. මෙම ප්‍රශ්න විසඳීමෙහි ලා ව්‍යාප්ති සේවයෙන් කෙබඳු වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක වේදැයි දී.කෘ.ව්‍යා.නි. ගෙන් මම ඇසුවෙමි.

“ව්‍යාප්ති වැඩ සටහන් අනුව මෙම ප්‍රශ්න විසඳීමට කටයුතු යොදා ඇත. ඒ සඳහා වැඩ සටහන් පිළියෙල කර ඇත්තේ ගො. උ. කොමසාග අනුවයි. මෙම වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක වන්නේ තුන් ආකාරයකිනි. ජනවාරි පුහුණු පන්ති, ගොවින් සමග ක්‍ෂේත්‍ර දින පැවැත්වීම් හා ප්‍රචාරක රැස්වීම් මගින් මේ කරුණු පිළිබඳ දැනුමක් ගොවින්ට ලබා දෙන අතර, ලබන මාස කන්නයේ සිට කුඹුරු වල ප්‍රතිඵල ආදර්ශ පැවැත්වීමට ද කටයුතු යොදාගෙන යන්නෙමි. මෙම වැඩ පිළිවෙලේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් දැනට වි ගොවිතැනේ සැහෙන ප්‍රගතියක් ඇතිවී තිබෙන බැව් කියන්න පුළුවන්. විශේෂයෙන් නව වැසි දියුණු වි වර්ග වගා කිරීම හා රසායනික පෝර යෙදීම අතින් සිසු දියුණුවක් ලබා ඇත” යනුවෙන් ඒ මහතා පැවසීය. එහි සත්‍යතාවය දිස්ත්‍රික්කයේ වි ගොවිතැන් කටයුතු නැරඹූ අපට ද පැහැදිලි විය.

1972/73 යල් කන්නයේදී අක්. 81,620ක් නව වැඩි දියුණු වී වර්ග යටතේ වගා කිරීමෙන් පෙනීයන්නේ ගොවීන් ඒ සඳහා විශාල උනන්දුවක් දක්වන බවය. නව දියුණු ක්‍රම අනුව ගොවීන්ගේ කිරීම 71/72, මහ, 72 යල, හා 72/73 මහ කන්නය තුළ පිළිවෙලින් අක්. 10,954, 9,469 හා 17,055 යනුවෙනි. වල් මර්දනය කරන ලද අක්කර ප්‍රමාණය 71/72 මහ, 72 යල, හා 72/73 මහ කන්නයන්හි පිළිවෙලින් අක්. 13,735, 10,277 හා 15,211 යනුවෙනි. රසායනික පෝර යෙදීමද සාර්ථකව කෙරේ. 72/73 මහ කන්නයේදී වී-1 මිශ්‍රණය වෙන් 486ක්ද, පී. සී. ඇම්. මිශ්‍රණය වෙන් 1,362 ක්ද යුරියා වෙන් 2,650ක් හා ඇටෝනි යම් සල්පේට් වෙන් 220ක්ද භාවිතා කර ඇත.

අතිරේක ආහාර බෝග

වී ගොවිතැන හැරුණු විට ඊළඟ ප්‍රධානතම බෝග දෙක නම් බඩ ඉරිඟු හා රටකපුයි. ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිම රටකපු ප්‍රමාණයක් වගා කෙරෙන මේ දිස්ත්‍රික්කයේ කෝමාරිය පෙදෙසේ පමණක් අක්කර 5,000ක් සාර්ථක ලෙස වගා කෙරේ. 50% ක් පමණ රටකපු වගා කරනුයේ බඩ ඉරිඟු සමඟය. රජයේ සහතික මිල යටතේ අලෙවි පහසුකම් යොදාගෙන යන හෙයින් ප්‍රගතියක් ඇති වී ගෙන යයි.

බඩ ඉරිඟු අක්. 4,000ක් පමණ දැනට වගා කරන අතර, රටේ අවශ්‍යතාවය හා හොඳ මිල නිසා වගාව ක්‍රමයෙන් ව්‍යාප්ත වී ගෙන යයි. මේ පිළිබඳ විශේෂ පුහුණුවක් ලත් කෘෂිකම් උපදේශක වරයෙකුගේ උපදෙස් පරිදි ප්‍රාදේශීය ගො. උ. වරුන් හා කෘ. ව්‍යා. සේ. වරුන්ගේ ද සහාය ඇතිව මනා වැඩ සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක වන බැව් දක්නට ලැබුණි. දැනට අක්කරයකින් ලැබෙන අස්වැන්න බුසල් 15-20ක් වන අතර මෙය තවදුරටත් නංවනු වස් අවශ්‍ය පියවර ගෙන යයි. මෙහිදී ප්‍රධාන වශයෙන් නව වගා ක්‍රම යොදා ගැනීම හා රසායනික පෝර යෙදීම වැදගත් වේ. මේ සඳහා අවශ්‍ය කරුණු හැදෑරීම සඳහා ගොවීන්ගේ ඉඩම්වල ආදර්ශන පවත්වාගෙන යන අතර, නිලධාරීන්ට ද පුහුණුවක් ලබා දී ඇත. 73/74 ඉලක්කය අක්කර 6,500ක් වන අතර, ඉදල් ඉරිඟු අක්. 100ක් වේ.

ඉහළ හා මැද: දිස්ත්‍රික්කයේ සාර්ථක අතිරේක ආහාර බෝග වගාවන්ද, මැද නාමල්බිය පැණි දෙඩම් වගාවද අප දකිමු.

මෑතක සිට මිරිස් වගාවේ ද සැහෙන දියුණු වක් ලබා ඇත. දැනට උස්සාන වාරිමාගී ක්‍රම 2ක් ක්‍රියාත්මක වන අතර, පසුගිය මාස කන්නයේ අක්. 30ක් පමණ ඒග්ගල්ලාව ව්‍යාපාරයේ ඉතා සාර්ථක ලෙස වගා කර

නිබුණේ. හේන් හා ගෙවතු වල වැඩි වශයෙන් වගා කරන අතර සමන්තුරේ පෙදෙසේ යල් කන්නයේ දී යාපනේ ක්‍රමයට වගාකරනු ලැබේ. ජල අපහසුකම් ඇති කුඹුරුවල ඉදල් ඉරිඟු හා මුංආට යන බෝග වගා කිරීමට බලා පොරොත්තු වන අතර, සෝයා බෝංචි වගා වද ක්‍රමයෙන් ව්‍යාප්ත වී ගෙන එයි. දිස්ත්‍රික්කයේ විවිධ පෙදෙස්වල පිහිටි වී ගොවිතැනට ජලය හිඟ කුඹුරුවල මුංආට, සෝයාබෝංචි, බුඹිටාවෝ මිරිස්, මයියොක්කා, රතුඑඳුණ ආදී බෝග වර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදෙස් පරිදි ඉතාමත් සාර්ථක ලෙස වගාකර ඇති අයුරු දැනුවත් වී ගොවිතැන් කළ නොහැකි කුඹුරු පුරන්වීමට ඉඩ නොහැර මෙවැනි අතිරේක ආහාර වගා කිරීමෙන් හොඳ ආදායමක් ලබා ගත හැකි බැව් මැනක දී එවන් ගොවිතැන් කටයුතු අරඹන ලද ගොවීන් කීපදෙනෙකු හමුවට ගිය අපට ඔවුන් විසින් පවසන ලදී. අතිරේක ආහාර බෝග පිළිබඳ කෘෂිකර්ම උපදේශක ආර්. වඩ්ඩේල් මහතා කොට්ඨාශ භාර ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ ද සහාය ඇතිව දිස්ත්‍රික්කය පුරා වැඩ පිළිලෙක් ක්‍රියාත්මක කරගෙන යයි.

මෙහිදී අපට හදිසියේ හමු වූ දුම්කොළ නිලධාරී ජී. ඉක්. ද සිල්වා මහතා ප්‍රදේශයේ සාර්ථක දුම්කොළ වගා කරුවන් කීපදෙනෙකු වෙත අප කැඳවා ගෙන ගියේය. 1954දී අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ දුම්කළ වගාව මුලින්ම අරඹන ලද අතර, 1958දී සමුපකාර සමිති ඇරඹිණ. මුලින්ම ගල්මය පහළ මිටියාවත, ඉඟිණියාගල, නාමල්තලාව, නාමල්මය, පර ගහකැලේ, බක්කිඇල්ල හා උහන යන පෙදෙස්හි අක්. 100කින් ඇරඹුන අතර 1958ත් සසු මධ්‍යම කඳවුර පෙදෙසේ අක්. 500ක් පමණ අරඹන ලදී. “1973 යල් කන්නයේදී අක්. 160ක් පමණ වගා කර ඇති අතර ලබන වසරේ එය අක්. 350 දක්වා වැඩි වනු ඇතැයි” තමා අපේක්ෂා කරන බැව් දුම්කළ පිළිබඳ කෘෂිකර්ම උපදේශක බී. ඇම්. ගුණරත්න බණ්ඩා මහතා පැවසීය.

වගා කිරීම මෙන්ම ශ්‍රේණි කිරීම හා අලෙවි කරනුයේ ද දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදෙස් පරිදිය. දුම්කළ වගාව ද අනාගතයේ දී මේ දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රධානම වගාවක් බවට පත් වන බවට කිසිදු සැකයක් නැත.

වැලි පසේ නව වගාවක්

දිස්ත්‍රික්කයේ සෑම එලවලු වර්ගයක්ම පාහේ තැනින් තැන ගෙවතු වශයෙන් හා කොටු වශයෙන් කෙරේ. මෙහිදී විශේෂයෙන් හඳුන්වා දිය හැකි ගොවිතැන් ක්‍රමයක් කල් මුනේ ප්‍රදේශයේදී දැනුවත් වේ. වෙරළට ආසන්න මේ ප්‍රදේශය තද වැලි සහිත පසින් යුක්තය. කාබනික පොහොර වලින් හිත හෙයින් වගා කිරීමට අපහසුය. ඒ වෙනුවට වඩා පහසු මෙන්ම ප්‍රයෝජනවත් ක්‍රමයක් එම පෙදෙසේ ගොවීහු අනුගමනය කරති. මුලින්ම මේ ඉඩම්වල ගවයින් ඇති කරති. කළකින් පසු එම ඉඩම් සතුන්ගේ පොහොරින් සාරවත්වේ. ඊළඟට ඒ ඉඩම් වගාවට යොදා ගනිති. ඊට අවශ්‍ය ජලය යාපනේ ආසියා ලිං වලට සමාන ක්‍රමයකින් සපයනු ලැබේ. මෙම ඉඩම්වල මිරිස්, බටු, මුංආට, මයියොක්කා, කොමඩු වැනි ආහාර බෝග ද තම්පලා වැනි පලා වර්ග ද කෙසෙල් වැනි පලතුරු වර්ග ද මූරුංගා පොල් වැනි ස්ථිර බෝග වර්ග ද ඉතාමත් සාර්ථක ලෙස වගා කර ඇති අයුරු දැනුවත් වේ. මෙම ක්‍රමය අනුව මේ පෙදෙසේ ගොවීන් 50 දෙනෙක් පමණ ගොවිතැන් කරන අතර, එක් අයෙක් සතු බිම් ප්‍රමාණය අක්කරයක් හෝ දෙකක් පමණ වේ.

නාමල්මය පැණි දොඩම්

අම්පාර සිට ඉඟිණියාගල හරහා නාමල්මය වාරිමානී ව්‍යාපාරය පසුකර කැලා පෙදෙසක් ඔස්සේ වැටුණු පාලුපාරක ගමන් ගත් අපි නැවත අතු පාරකට වැටුනෙමු. වල ගොඩැලි සහිත ඒ පාරේ යාර 100ක් පමණ ගමන් ගත් විට, ඇතැම්විට බටහිර විත්‍රපටි වල ඇති පරිදි සරුසාර ඇපල් වත්තක් මගේ සිහියට නැගිණ. ඒ මීට පෙර එවන් දොඩම් වත්තක් මා දැක නොසිටි හෙයින් විය හැක. නියමිත පරතරයකට ඉතාමත් ක්‍රමානුකූලව සිටුවන ලද, බොහෝ විට උසින් මහනින් සමාන බවක් දැක්වූ විශාල දොඩම් ගස් වලින් යුතු ඒ වත්ත පසුකර ගිය අප නැවත වැටුනේ පලාතට නුගුරු පරිසයකටය.

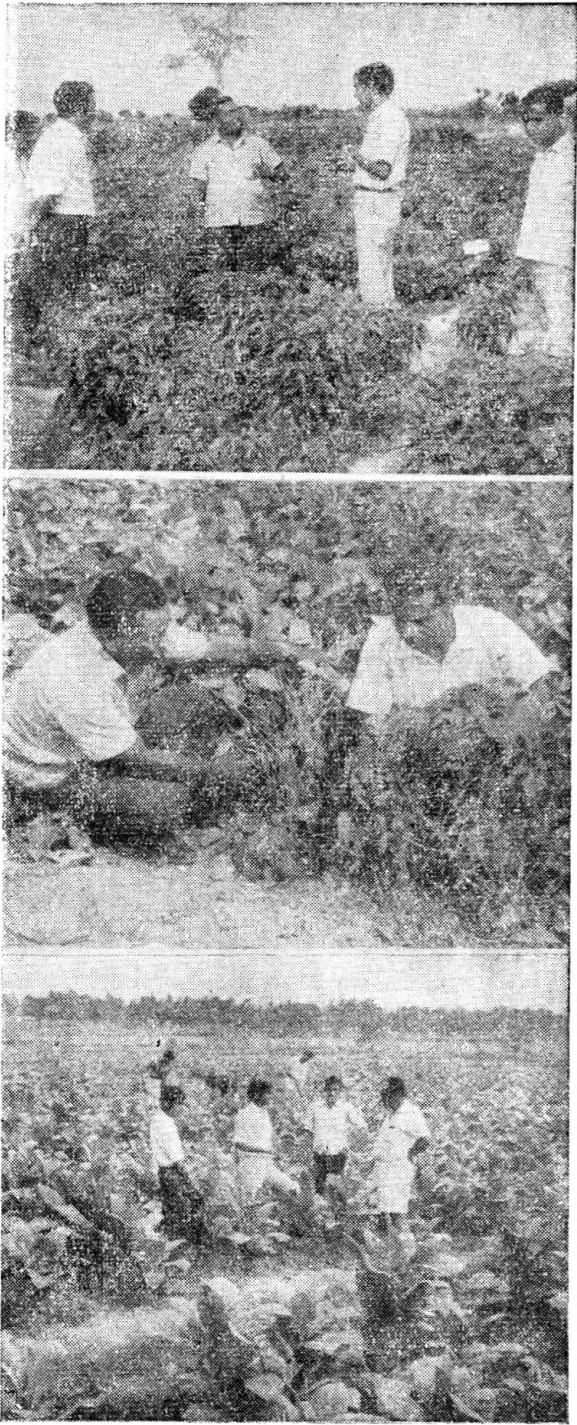
නවීන පන්තියට ඉදි කරන ලද සෑම සැප පහසුකම් වලින්ම යුතු අලංකාර නිවසක් අපට හමුවිය. එහි පදිංචිව සිටිනුයේ 1958දී එම පෙදෙසට පැමිණි දොඩම් වගාව ඇරඹූ හිටපු පොලිස් නිලධාරියෙකු වන එච්. ටී.

ආරියදාස මහතාය. එහිදී සිසිලානි දොඩම් යුෂ විදුරුවක ඉමිහිරි රස බැලූ අපි වගාව නැරඹූ වෙමු. ක්‍රමවත්ව වගාකර මනා ලෙස රැක බලා ගන්නා ලද ඒ දොඩම් වත්තෙන් අවුරුද්දක දී රුත්තල් 50,000ක පමණ පලදාවක් ලබා ගන්නා බැව් දැන ගතිමු.

තවත් සැතපුම් කීපයක් ඔබ්බට ගිය අපට මීට පනස් වසරකට පමණ පෙර අරඹන ලද පැරණි දොඩම් වගාවක් හමුවිය. රත්මල්ගහ ඇල්ල නම්වූ එම ගම්මානයේ පැරණි ගොවි මහතාන් කීප දෙනෙකු හමුවූ අපට එම ගමේ ඓතිහාසික පසුබිම මෙන්ම වත්මන් තත්ත්වය ද දැනගත හැකිවිය. පවුල් 40ක් පමණ පදිංචිව සිටින මෙම ගමේ දැනට ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය දොඩම් වගාව වන අතර, අනාගත පරපුර ද ඒ සඳහා පෙළඹෙන බැව් ගමේ වැඩිහිටියන්ගෙන් දැන ගතිමු. මෙම පෙදෙසේ ප්‍රධාන වගාව වන දොඩම් වගාව නවදුරටත් දියුණු කිරීමටත් වගාව පිළිබඳ උපදෙස් දීමටත් වෙතම නිලධාරියෙකු පත් කිරීමට අදහස් කරන බැව් දී. කෘ. ව්‍යා. නි. විරසිංහ මහතා පැවසීය.

ගොවි ජනතාවට නව දැනුමක්

දිස්ත්‍රික්කයේ ව්‍යාප්ති කටයුතු අතර ගොවි පුහුණු සේවය තවත් වැදගත් යාන්තරයක් ගනී. මේ සඳහා 1971දී අරඹන ලද මල්වත්ත දිස්ත්‍රික් ගොවි පුහුණු මධ්‍යස්ථානය 1973 මැයි මස සිට නව ප්‍රතිසංවිධානයක් යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ විඩා උලදාසි ලෙස දිස්ත්‍රික්කයට අදාළ ගොඩ මඩ ගොවිතැන් කටයුතු කරගෙන යාම පිළිබඳ විද්‍යාත්මක දැනුමක් දේශනික මෙන්ම ප්‍රායෝගික වශයෙන් ද ලබාදීමයි. මූලික පියවර වශයෙන් ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්, ජනපද නිලධාරීන්, ඉඩම් සංවර්ධන නිලධාරීන් අදී ගොවි ජනතාව සමඟ කිවිටුවෙන් කටයුතු කරන නිලධාරීන් ගෙන්වා ඔවුන්ට පුහුණුවක් ලබා දෙනු ලැබේ. ඊළඟට ගොවි මහතාන් හා උගත් තරුණයින්ට විවිධ විෂයයන් පිළිබඳ කෙටි කාලීන පුහුණු පාඨමාලා පවත්වනු ලැබේ. එක් පන්තියකට සහභාගිවන සාධාරණව 40-50කි. මෙම පන්ති සංවිධානය කරනුයේ ගොවීන්ට විවේක සහිත කාලසීමාවන්හිදීය. මෙම පන්ති පැවැත්වීමේදී ප්‍රායෝගික වශ

ඉහළ: මල්වත්ත ගොවි පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ සරු මිරිස් වගාවක්ද, මැද: සෝයා බෝංචි වගාවක්ද, පහළ: දිස්ත්‍රික්කයේ දැනට ජනප්‍රිය වී ගෙන යන දුම්කළු වගාවක්ද පෙනේ.

යෙන් පුහුණුවක් හා අත්දැකීමක් ලබා ගැනීමට උපයෝගී වන පරිදි වගා කර ඇති වී, කවුපී, බඩඉරිඟු, මිරිස්, සෝයා බෝංචි, තෝර පරිප්පු, මාළු මිරිස්, බණ්ඩක්කා ආදී බෝග

වල ආදර්ශන නැරඹූ අපට “අඩුවෙන් කපා කිරීමත් වැඩියෙන් වැඩ කිරීමත් මේ මධ්‍යස්ථානයේ අරමුණ” යයි සඳහන් කර තිබේ. තේවදාසත් මහතා කළ ප්‍රකාශය සනාථ විය.

ජල පාලනයට විශේෂඥ උපදෙස්

ප්‍රධාන වැටීමාගී යටතේ ගොවිතැන් කරන අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ ජල පාලනය පිළිබඳව කරුණු හැදෑරීම හා ගොවීන්ට උපදෙස් දීම සඳහා ජල පාලන ව්‍යාපාරයක් ක්‍රියාත්මක වෙයි. ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ විශේෂඥ සී. ඩබ්ලිව්. හුටන් හා අතිරේක දී. කා. ව්‍යා. නී. ඒ. ජී. රාජනායගම් යන මහතරුන්ගේ ඒකාබද්ධ වැඩ පිළිවෙලක් යටතේ ක්‍රියාත්මක වන මෙම ව්‍යාපාරයෙන් ප්‍රධාන වශයෙන් අදහස් කරනුයේ දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රධාන වගාව වූ වී ගොවිතැන හා මිරිස් මුං ඇල ආදී අතිරේක බෝග වගාවන්හිදී අඩුම ජල ප්‍රමාණයකින් උපරිම ප්‍රයෝජන ගැනීම පිළිබඳ උපදෙස් දීමයි. මේ ගැන ආදර්ශන අත් හද බැලීම හා පුහුණු පන්ති මගින්ද අවශ්‍ය උපදෙස් දෙනු ලැබේ.

උගත් තරුණයින්ට තවත් සහනයක්

උගත් තරුණයින් ගොවිතැනට උනන්දු කරවීමත්, ඔවුන්ගේ රුකියා පැනය වැඩිදීමත් පරමාර්ථ කොට ගෙන අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ දැවිත්ව රෝද වර්ධකවර් ව්‍යාපාරය අරඹන ලදී. 1972 ජුනි මස නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම හා ඉඩම් ඇමති තුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අරඹන ලද මෙම ව්‍යාපාරය මගින් වර්ධකවර් 79ක් මුලින්ම තරුණයින් අතර බෙදා දෙන ලදී. ඊට පෙර ඔවුන්ට පුලියන්කුලම මුල්වර් මධ්‍යස්ථාන යේදී සති 3ක පුහුණුවක් ලබාදෙන ලදී. දෙසැම්බර් 31දා තවත් වර්ධකවර් 21ක් දෙන ලද අතර දැනට තිකුත් කර ඇති මුළු වර්ධකවර් සංඛ්‍යාව 100කි. ක්‍රම සම්පාදක භාරකීරක්ෂා අමාත්‍යාංශයෙන් ලබාගත් බැංකු ණයකින් කෘෂිකර්ම හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන මෙම ව්‍යා

පාරය දැනට ඉතාමත් සාර්ථක ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ. තවත් “ඉසෙකි” වර්ගයේ වර්ධකවර් 21ක් බෙදාදීමට කටයුතු යොදාගෙන යයි.

සත්ව පාලනයට අනදෙයි

දිස්ත්‍රික්කයේ සත්ව පාලන කටයුතු ද සාර්ථක ලෙස සිදු කෙරේ. මී හරක් හා එල හරක් ඇතුළු ගව සම්පත දියුණු කිරීම සඳහාත්, නිෂ්පාදන නැංවීම සඳහාත් දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාප්ති සේවාවන් හා රෝග නිවාරණ සේවාවක් ද ක්‍රියාත්මක වේ. දිස්ත්‍රික්කයේ සත්ව පාලන ව්‍යාප්ති කටයුතු භාරව සත්ව පාලන නිලධාරියෙක් ද සත්ව රෝග නිවාරණ කටයුතු භාරව අම්පාරේ, කල් මුනේ හා අක්කරපත්තු යන යුගානයන්හි පශු වෛද්‍ය නිලධාරීන් තිදෙනෙක් ද සේවය කරති. සත්ව පාලන අංශයේ ප්‍රධාන සේවක වන අතර දිනක් වයස කුකුල් පැටවුන් බෙදා හැරීමත්, වසූ පැටවුන් බෙදා හැරීමත් මුල් තැනක් ගනී. ගව සම්පත දියුණු කිරීමේදී ලා වැදගත් වන අභිජනනය නැංවීම සඳහා පට්ටි මධ්‍යස්ථාන රික් දිස්ත්‍රික්කය තුළ ක්‍රියාත්මක වන අතර එක් මධ්‍යස්ථානයක පවිටි ගොනුත් 6 දෙනෙක් පමණ ඇත. දිස්ත්‍රික්කය තුළ කීටි එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන 2කි.

සත්ව රෝග නිවාරණය තවත් වැදගත් සේවයකි. දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රධාන ගව රෝගය වූ රක්තපාත වසංගතය වැළැක්වීම සඳහා පියවර නිතර නගා ලැබේ. දිස්ත්‍රික්කයට සුදුසු ගෝවර තණබිම් දියුණු කිරීම සඳහා යෝග්‍ය තණ වර්ග වගා කිරීම සඳහා සැලසුමක් ක්‍රියාත්මක කරගෙන යයි.

අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවිතැන් ප්‍රගතිය දිනෙන් දින ඉදිරියටම ගමන් කරයි. නව ගොවිතැන් කටයුතු කෙරෙහි ප්‍රදේශයේ ගොවීන් අතර මෑතක සිට බලවත් උනන්දු වක් ඇතිවී තිබේ. ඒ සඳහා ව්‍යාප්ති සේවයේ නියැළුණු රජයේ නිලධාරීන්ගෙන් ලැබෙනුයේ බලවත් රුකුලකි. මේ සියළු දෑ අපේ ජාතික නවෝදයේ සුඛ පෙර නිමිතිය.

